

Infotehnoloogia ettevõttes

Küsimustiku 1357 täitmise juhend

Küsimustikuga kogutavate andmete eesmärk on saada teavet infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooni- vahendite (IKT) kasutamise kohta ettevõtetes. Uuringu tulemused on rahvusvaheliselt võrreldavad, kuna uuring tehakse Euroopa Liidu (EL) riikides ühel ja samal perioodil ühtse metoodikaga, mille aluseks on EL-i määrusega kehtestatud küsimustik „Community Survey on ICT usage and e-commerce in enterprises“.

Uuringu tulemusi kasutab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium infoühiskonna arengutaseme hindamisel, poliitika kujundamisel ja mitmesuguste meetmete väljatöötamisel.

Mitmed uuringuga kogutavad andmed on aluseks digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksi (Digital Economy and Society Index ehk DESI) kokkupanekul (<https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts>). Tegemist on Euroopa Komisjoni sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraadi väljatöötatud liitindeksiga, millega hinnatakse EL-i liikmesriikide digitaalmajanduse ja -ühiskonna arengut. Indeks koondab asjakohased näitajad viiest valdkonnast: ühenduvus, inimkapital, internetikasutus, digitehnoloogia integreerimine ja avalikud digiteenused.

Uuringut tehakse kord aastas. Küsimustik avaneb eSTATi sisenemisel LimeSurvey veebikeskkonnas, kus on lihtne navigeerida. Soovitav on küsimustikku täita järjest avanevate moodulite kaupa. Küsimustiku lõpus pärast nupu „Kinnita“ vajutamist andmed salvestuvad ja neid enam avada ega muuta ei saa. eSTATi keskkonnas on esitatud andmed nähtavad augusti keskepaigast.

Küsimustik koosneb põhiliselt jah/ei-tüüpi või hinnangut nõudvatest küsimustest. Küsimustikku võiks soovitavalt täita ettevõtte IT-valdkonna eest vastutaja, raamatupidaja saab lisada vaid paar arvnäitajat. Mõned vastused on **eeltäidetud** eelmise aasta andmetega, kui täitsite küsimustikku eelmisel aastal. Eeltäidetud andmeid saab vajadusel muuta.

Ettevõtte üldandmete muutumisest palume Statistikaametit kindlasti teavitada (telefonil 625 9300 või meiliaadressil klienditugi@stat.ee).

Teie andmete õigsus tagab statistilise info tõepärasuse.

Andmete avaldamine

Statistika avaldamise aegadest teavitab avaldamiskalender, mis on tarbijale kättesaadav Statistikaameti veebilehel. Iga aasta 1. oktoobril ilmuvad avaldamiskalendris järgmise aasta statistika andmebaasi, pressiteadete, avalike andmefailide, IMF-i põhinäitajate ja väljaannete avaldamise ajad (väljaannete korral ilmumiskuu).

Andmed avaldatakse statistika andmebaasis <https://andmed.stat.ee/et/stat> valdkonna „Majandus“ alamvaldkonnas „Infotehnoloogia ja side“.

Küsimustikus kasutatavad tähised, mõisted ja selgitused

Küsimustiku väljadel on rakendatud loogilisi (aritmeetilisi) kontrole, et vältida andmete sisestusel tekkida võimalik vigu. Kui mõnes lahtris on Teie sisestatud andmetes viga, ilmub selle kohta veateade. Mõned read on eeltäidetud eelmise aasta andmetega, mida saab vajadusel muuta.

Vigadega küsimustikku ei saa kinnitada ega esitada.

Küsimustik koosneb 6 moodulist:

- A. INTERNETI KASUTAMINE
- B. E-KAUBANDUS (ei täida finants- ja kindlustusettevõtte)
- C. ANDMETE KASUTAMINE JA ANALÜÜS
- D. PILVETEENUSED
- E. TEHISINTELLEKTITEHNOLOOGIA KASUTAMINE ETTEVÕTTES
- F. IKT JA KESKKOND
- G. KÜSIMUSTIKU TÄITMISEKS KULUNUD AEG

Üldised mõisted ja selgitused

Mõiste	Selgitus
Arvutid	Arvutid on personaalarvutid, kaasaskantavad arvutid (süle- ja tahvelarvutid) pihuarvutid ja nutitelefonid. Arvutite kasutamise all ei peeta silmas arvutite omamist. Arvuti võib kuuluda ettevõttele, olla liisitud või kuuluda mõnele teisele ettevõttele.
Tööga hõivatud isikud	Tööga hõivatud isikud on kõik ettevõtte töötajad, olenemata nende töönädala pikkusest: ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; täis- või osaaajatöötajad; isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspõhised jt); ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olijad, streikijad jt); hooajatöötajad, praktikandid ja kodustöötajad; töövõtulepinguga töötavad isikud. Tööga hõivatud isikute hulka ei arvata teiste ettevõtete töötajaid, kes tegutsevad kõnealuses ettevõttes, täites selle tellimusi, samuti pikka aega töölt puuduvaid isikuid (lapsehoolduspuhkusel ja ajateenistuses viibijad jt).
IKT-spetsialistid	Alus on ametite klassifikaator 2008ap (ISCO-08). IKT-spetsialistid on järgmised isikud: • IKT-juhid; • kujundajad ja multimeediadisainerid; • IKT tippspetsialistid; • tarkvara ja rakenduste arendajad ning analüütikud; • elektroonikainsenerid; • IKT-protsesside, -teenuste ja kasutajatoe tehnikud; • telekommunikatsiooni- ja ringhäälingutehnikud; • infotehnoloogia erakoolitajad; • telekommunikatsiooniinsenerid; • IKT-seadmete paigaldajad ja hooldajad; • IKT-lahenduste müügi tippspetsialistid.
Müügitulu	Müügitulu (varem realiseerimise netokäive) on kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise. Müügitulu võrdub saadud või saadaoleva tasuga ja arvestatakse tekkepõhiselt. Realiseerimise moment on omandiõiguse üleminek ostjale. Müügitulusse arvestatakse ka taara ja pakkematerjali maksumus, samuti komisjoni- ja agendilepingute teenustasud. Finantsvahendusteenuste tegevusalal on müügitulu nende teenuste osutamisest saadud või saadaolev vahendustasu. Siia kuuluvad maksete vastuvõtmine ja ülekanndamine, väärtpaberivahendus, kapitalirent, igat liiki kindlustus, laenuandmine ja pandimajade

	tegevus, inkassatsioon jm. Müügitulu ei sisalda: • põhivara müügitulu; • muud äritulu (oma põhivara likvideerimistulu, trahvi- ja viivisetulu, kasum ostjate ja tarnijate valuutakursi muutustest ja aegunud kreditoorsetest võlgnevustest, aruandeperioodil selgunud eelmiste aastate tulu, saadud annetused jms); • finants- ja erakorralist tulu; • riigi- ja kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud dotatsioone (tegevuskulude sihtfinantseerimine); • käibemaksukohustuslasel käibemaksu; • tootjaettevõtte ja aktsiisilaopidajal aktsiise; • teiste nimel sisse nõutud summasid (komisjoni- ja agendilepingud).
IKT	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia koondnimetus andmete töötlemise, salvestamise ja edastamise tehnilistele vahenditele, meetoditele ning võtetele.
Internetiühendus	Internetiühenduse all peetakse silmas võimalust vajaduse korral saada ühendus internetiga, mitte ühenduslepingu omamist. Internetiühendus võib olla ka mobiiltelefonivõrgu kaudu nutitelefoniga.
Mobiilne internetiühendus	Mobiilse internetiühenduse all peetakse silmas kaasaskantava seadme (sülearvuti, tahvelarvuti, pihuarvuti, nutitelefon jm) abil internetiühendust mobiilsidevõrgu (aga mitte WiFi) kaudu.
Kiireim lepinguline allalaadimiskiirus	Kiireim lepinguline allalaadimiskiirus on see, mida internetiühenduse pakkuja lepingus lubab. Kui ettevõtte kasutab eri internetiühendusi (nt ADSL ja mobiilne sama liiki ühendus eri asukohas), tuleks arvestada kiireimat neist. Üldjuhul on lepinguline allalaadimiskiirus märgitud teenuse tarnija esitatud arvel.
Pilveteenus	Pilveteenused on interneti (sh VPN-ühendus) kaudu pakutavad teenused nt tarkvara kasutamiseks, andmete majutamiseks jne. Tellitud pilveteenust saab kasutada internetti ühendatud arvutitest. Enamiku teenuste kasutajaliides on veebilehitseja, mõnel juhul installeeritakse spetsiaalne kasutajaliides. Pilveteenuste tunnused on järgmised: 1) neid pakutakse teenuseosutajate serveritest; 2) teenuse mahtu saab kergesti muuta (nt kasutajate arvu või salvestusmahtu); 3) tarbija teenindab ennast ise, teenuseosutaja personal ei sekku teenuse igapäevasesse kasutamisse; 4) need on tasulised, nt ettemaksuna, kasutajate arvu või teenuse mahu järgi.
E-arve	Arved võivad olla nii paberil kui ka elektroonsed. Elektronarve (e-arve) on makseinfot sisaldav elektrondokument (e-dokument). E-arveid on kaht tüüpi: 1) automaattöötlust võimaldavad standardstruktuuriga e-arved, mida vahetavad partnerid otse infosüsteemist infosüsteemi või e-arvete vahendajate kaudu (Finbite, Fitek, Edisoft, Telema, E-arveldaja); 2) elektroonselt saadetud arved, mis ei võimalda automaattöötlust (nt e-kiri, PDF-fail).
E-kaubandus	E-kaubandus tähendab, et siduv toodete või teenuste tellimus vormistatakse interneti või muu arvutivõrgu kaudu selleks otstarbeks spetsiaalselt arendatud keskkonnas, kuid maksmine ja kohaletoimetamine ei pruugi toimuda arvutivõrgu kaudu.
Veebipõhine müük	Veebipõhine müük toimub veebisaidilt veebipoe või e-vormi kaudu tehtud tellimuste põhjal. Veebipõhise müügi määratlus ei olene sellest, kust ühendus veebi võetakse. Ka müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) või mobiilsete seadmete rakenduste (äppide) kaudu saadud tellimuste täitmine on veebimüük.
Ressursihaldus-tarkvara	Ettevõtte ressursside haldamiseks mõeldud tarkvara, mis on kättesaadav kõigis ettevõtte struktuuriüksustes (nt finants-, planeerimis-, turundusüksus).
Kliendihaldus-tarkvara	Ettevõtte klientide kohta käiva info haldamiseks (nt kogumine, säilitamine ja selle info analüüsimine turunduslikel eesmärkidel) mõeldud tarkvara.

IKT turvalisus	IKT-turbe alla kuuluvad IKT-süsteemidele andmete ja süsteemi terviklikkuse, autentsuse, käideldavuse ja konfidentsiaalsuse kaitseks rakendatavad meetmed, juhtimine ja toimingud).
Asjade Internet	Asjade internet (IoT) on interneti (eelkõige WiFi) vahendusel ühendatud seadmete kogum, mis võimaldab ümbritseva keskkonna seiret, seadmetevahelise teabe edastamist ja protsesside automatiseeritud kaugjuhtimist. Asjade interneti seadmete kogum koosneb omavahel ühendatud TARKADEST seadmetest. „Tark“ tähendab, et seadme algset funktsiooni täiendab sisseehitatud riist- ja tarkvara, mida võib kirjeldada kui andmeedastusmoodulit.
Tehisintellekt	Tehisintellekt (AI ehk <i>artificial intelligence</i>) on tehnoloogiline süsteem, mis suudab jäljendada loomulikku inimintellekti ja mõtlemisvõimet. Tehisintellekt suudab iseseisvalt lahendada ülesandeid, õppida ning langetada otsuseid. Tehisintellekt võib põhineda täielikult tarkvaral (ilma eraldi riistvara kasutamata), aga võib olla ka seadmetesse sisse ehitatud.
Andmeanalüütika	Andmeanalüütika on tehnoloogia, meetodite või tarkvara rakendamine selleks, et avastada andmetes mustreid ja trende. Traditsioonilisest statistilisest andmeanalüüsist eristab andmeanalüütikat see, et viimane hõlmab paljusid andmeanalüüsi liike ja analüütilisi mudeleid, võimaldades andmete tõhusamat kasutamist. Seega ei ole andmeanalüütika niivõrd seotud üksikute analüüsides või analüüsietappidega, kuivõrd üldise metoodikaga, mille abil saadakse kasulikku teavet paremate juhtimisotsuste tegemiseks.

Tabelite selgitused

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
TABEL	A. INTERNETI KASUTAMINE	
A1	Tööülesannete täitmiseks internetti (nii püsi- kui ka mobiilset ühendust) kasutavate tööga hõivatud isikute arv.	Siia kuulub nii püsiühendus, traadita püsiühendus kui ka mobiilsidevõrgu ühendus. Kõik ettevõttes töötavad isikud, olenemata nende tööülesannete pikkusest: ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; täis- või osaajaga töötajad; isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt); ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olivad, streikijad jt); hooajatöötajad, praktikandid ja kodus töötajad; töövõtulepinguga töötavad isikud. Tööga hõivatud isikute hulka ei arvata teiste ettevõtete töötajaid, kes tegutsevad kõnesolevas ettevõttes, täites selle tellimusi, samuti pikka aega töölt puuduvaid isikuid (lapsehoolduspuhkusel või ajateenistuses viibijad jt) Küsimus A1 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega, juhul kui osalesite eelmisel aastal samas uuringus ja esitasite andmeid. Vajaduse korral saate andmeid muuta!
	INTERNETI PÜSIÜHENDUSE KASUTAMINE TÖÖ EESMÄRGIL	
A2	Kas teie ettevõttel on interneti püsiühendus?	Interneti püsiühendus on suurt ülekandekiirust nõudev internetiteenus, näiteks telefoniliinide kaudu pakutav DSL-ühendus (DSL – <i>digital subscriber line</i> ehk digitaalne abonendiliin) või mõnd teist tüüpi fikseeritud lairibaühendus (nt ADSL, SDSL, VDSL, FTTP, kaabelühendus, traadita püsiühendus vms). Muu suure läbilaskevõimega kiire püsiühendus (traadiga või traadita) võib olla: - kaabelmodemühendus (üle kaabeltelevisioonivõrgu); - suure läbilaskevõimega püsiliiniühendus (<i>frame relay</i>, ATM, digitaalne multipleks); - <i>ethernet</i> LAN-ühendus; - kiudoptiline ühendus; - traadita püsiühendus (FWA), nt satelliitühendus, avalik WiFi-ühendus, WiMax. Juhul kui ettevõtte kasutab kontoris püsiühenduse asemel mobiilset internetti, nt 4G- või 5G-tehnoloogiat, siis peaks vastama küsimusele A2 „Ei“, sest tegemist on mobiilse lairibatehnoloogiaga, isegi kui seda kasutatakse, nagu püsiühendust, ainult ühel aadressil. Küsimus A2 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega, juhul kui osalesite eelmisel aastal samas uuringus ja esitasite andmeid. Vajaduse korral saate andmeid muuta!

A3	Kui suur on kiireim lepingujärgne internetist alla laadimise kiirus teie ettevõttes?	Kiirus, mida internetiühenduse pakkuja lepingus lubab. Kui ettevõtte kasutab eri internetiühendusi (nt ADSL ja mobiilne sama liiki ühendus eri asukohas), siis tuleks arvestada kiireimat neist. Üldjuhul on lepinguline allalaadimiskiirus märgitud teenuse tarnija esitatud arvel. 5 kiiruste vahemikku: - vähem kui 30 Mbit/s - vähemalt 30, kuid vähem kui 100 Mbit/s - vähemalt 100 Mbit/s, kuid vähem kui 500 Mbit/s - vähemalt 500 Mbit/s, kuid vähem kui 1 Gbit/s - vähemalt 1 Gbit/s Küsimus A3 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega, juhul kui osalesite eelmisel aastal samas uuringus ja esitasite andmeid. Vajaduse korral saate andmeid muuta!
VEEBILEHT, VEEBILEHE KASUTAMINE		
A4	Kas teie ettevõttel on oma veebisait?	Ettevõtte ei pea ise veebilehe omanik olema. Kui teie ettevõtte on nähtav nt kontserni või frantsiisiandja veebilehel, siis läheb see teie veebilehena arvesse ehk vastus on „Jah“. Kui ettevõttel on vaid sotsiaalmeediakonto(d) (nt Facebookis) ja eraldi veebisaiti ei ole, siis palun vastake sellele küsimusele „Ei“. Palun pöörake tähelepanu „ka sellele, et e-kaubanduse turuplatvormid (nt Etsy, eBay) erinevad e-kaubanduse majutusplatvormidest (nt Shopify, WooCommerce, Magento, Bigcommerce), mis pakuvad mastaapseid, isetehtud veebilahendusi ettevõtetele, kes soovivad luua oma e-kaubanduse veebilehe. Seda silmas pidades peaks ettevõtte, kes loob oma e-kaubanduse veebilehe e-kaubanduse majutusplatvormil, kuuluma veebisaidiga ettevõtete hulka ehk vastama küsimusele A4 „Jah“. Kui kasutate ainult e-kaubanduse turuplatvormi, kus kauba müümiseks ei pea looma oma veebilehte, siis vastake „Ei“.
A5	Kas veebisaidil on ... - toodete ja teenuste kirjeldus ja/või hinnakiri; - online-tellimise või broneerimise võimalus (nt ostukorv); - võimalus toodet tellijale sobivaks kohandada või kujundada; - kliendil võimalus tellimuse täitmist pidevalt jälgida; - isikustatud sisu korduvküllastajatele (nt kliendi kasutajakonto); - klienditoega vestlemise teenus (jutuaken või vestlusrobot); - teave vabade töökohtade kohta või võimalus esitada töökohataotlus; - sisu vähemalt kahes keeles; - mitte ühtegi neist?	- Toodete ja teenuste kirjeldused, mis on mõeldud klientidele, võivad sisaldada lisainfot, sh hinnakirju. Teave toodete või teenuste kohta võib olla rohkem või vähem üksikasjalik. Pakutavate kaupade või teenuste loetelu ei pea olema veebilehel täielikult avaldatud, vaid neid võib esitada ka osaliselt. Teave võib olla staatiline või dünaamiline (nt veebipõhisest andmebaasist võetud ja seega alati ajakohastatud). - Veebisaidi tellimiskeskond võimaldab tellida tooteid ja teenuseid lisakontaktita. Siia kuuluvad ka sellised teenused nagu hotellitoa või lennupileti broneerimine. Veebisait, millel on lingid välisesse broneerimiskeskonda (nt Booking.com), siin arvesse ei lähe. Veebisaidil maksmise võimalust olema ei pea, maksta võib ka kauba kättesaamisel või pärast teenuse osutamist. - Kliendi võimalus toodet kohandada tähendab, et veebilehel on interaktiivne liides, mis lubab valida toote eri variante (nt värv, suurus). See näitab ka kohandatud toote hinda ja võib lisaks kuvada toodet kliendi valitud parameetritega. - Selle võimaluse eesmärk on hoida klient kursis tellimisprotsessi edenemisega ehk anda teavet kauba saabumise või lähetamise aja, asukoha ja hetkestaatus

		(nt tasutud) kohta. See punkt ei hõlma e-posti teel tehtud tellimuste jälgimist ega suhtlust väljaspool veebilehte. e) Korduvkülastajale mõeldud isikustatud sisu, mis üldjuhul nõuab sisselogimist (nt salasõna abil) või isiku tuvastamist. f) Vestlusteenust näeb enamasti ekraani alumises servas, kuhu ilmub hüplikaken tervitustekstiga (nt „Kuidas saame Teid aidata?“ vms). h) Mitmekeelne veebisait võib asuda ühes domeenis (nt .com) või mitmes domeenis, igaüks eri keeles (nt .et, .en). Keelevalik kuvatakse tavaliselt väikeses navigatsiooniaknas, kus on loetletud kättesaadavad keeled. Kui kasutaja klõpsab keelel, vahetab veebisait keelt. Veebisaidid, mis kasutavad ainult automaattõlkefunktsiooni (nt Google Translate), siia ei kuulu. i) Valige see vastusevariant juhul, kui ettevõtte on veebileht, kuid sellel pole ühtki eelmainitud funktsiooni.
	SOTSIAALMEEDIA KASUTAMINE	
A6	Kas teie ettevõtte kasutab sotsiaalmeediat, st kas ettevõtte on kasutajaprofiil või konto mõnes sotsiaalmeediakanalis (nt Facebook, Instagram, X (endine Twitter), Snapchat, YouTube, LinkedIn, TikTok, MeetFrank)?	Sotsiaalmeediat kasutavateks ettevõteteks loetakse neid, kellel on vähemalt kasutajaprofiil, konto ärilistel eesmärkidel või kasutuslitsents olenevalt sotsiaalmeediakanali nõuetest ja tüübist (nt Facebookis profiil, X-is konto, Viva Engage'is litsents). Ettevõtte ei pea olema oma sotsiaalmeediakontol aktiivne. Kontol võib olla vaid põhiteave, nt asukohta, pakutavate toodete või teenuste info, mille ettevõtte võib olla esitanud juba aastaid tagasi, kuid teda peetakse siiski sotsiaalmeedia kasutajaks.
TABEL	B. E-KAUBANDUS (ei täida finants- ja kindlustusettevõtteid, EMTAK K64000-K66999)	E-kaubandus hõlmab kaupade või teenuste ostu ja müüki elektrooniliste vahendite abil, eriti interneti ja muude arvutivõrkude kaudu, seejuures ei pea ostu eest maksma tingimata internetis, vaid tasuda võib ka kullerile kauba kohaletoimetamisel või ise kaubale järele minnes. E-kaubanduse saab jaotada kaheks peamiseks tüübiks: veebipõhine ja elektroonilise andmevahetuse (EDI) abil toimuv. Veebipõhine e-kaubandus toimub peamiselt internetis, kus tarbijad külastavad veebipoode, valivad tooteid ja sooritavad oste otse veebilehe kaudu. See hõlmab sageli maksete tegemist internetipõhiste maksesüsteemide kaudu, kuid kauba kohaletoimetamine võib toimuda füüsiliste kanalite kaudu. EDI abil toimuv kaubandus on mõeldud pigem ettevõtetevahelisteks tehinguteks, kus andmevahetus toimub struktureeritud vormingus, võimaldades tellimuste, arvete jm äridokumentide automaatset vahetamist ilma manuaalse sekkumiseta. EDI-d kasutatakse tihti suurtes tarneahelates, kus on vajalik kiire ja täpne andmevahetus.

	VEEBIPÕHINE MÜÜK	
B1	Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal tellimusi vastu ... a) ettevõtte veebilehe või äpi kaudu (siia kuulub ka <i>extranet</i>); b) e-kaubandusturu veebilehtede kaudu (Alibaba, Amazon, Bookinga, eBay, Etsy, ThomasNet jne)?	Need on veebilehed, mida kasutavad oma kaupade või teenuste müügiks paljud ettevõtted. Küsimus B1a ja B1b on eeltäidetud eelmise aasta andmetega, juhul kui osalesite eelmisel aastal samas uuringus ja esitasite andmeid. Vajaduse korral saate andmeid muuta!
B2a)	Palun hinnake, mitu eurot (ilma käibemaksuta) müügitulu saadi eelmisel aastal veebimüügist.	Palume vastata kas B2a-le või B2b-le või mõlemale. Müügitulu on kõikide nii põhi- kui ka kõrval tegevusena valmistatud toodete, osutatud teenuste ja edasimüügiks soetatud kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise ja arvestatakse tekkepõhiselt. Müügitulusse arvestatakse ka taara ja pakkematerjali maksumus, samuti komisjoni- ja agendilepingute teenustasud ning renditasud. Müügitulu ei sisalda põhivara müügitulu, muud äritulu, finants- ega erakorralist tulu, riigi- ega kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud dotatsioonid, teiste nimel sisse nõutud summasid (komisjoni- ja agendilepingud). <i>Kui küsimuses B2a nõutud hinnangut ei ole võimalik anda, siis vastake ainult B2b-le.</i> <i>Juhime tähelepanu sellele, et juhul kui teie ettevõttel on müük ka EDI- kanalite kaudu, siis küsimuste B2b ja B8b summa ei saa olla suurem kui 100%.</i>
B2b)	Palun hinnake, mitu protsenti KOGU MÜÜGITULUST andsid eelmisel aastal veebitellimused (sisestage number ilma %-märgita).	
B3	Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal tellimusi vastu ... a) ettevõtte veebilehe või äpi kaudu (siia kuulub ka <i>extranet</i>); b) e-kaubandusturu veebilehtede kaudu (Alibaba, Amazon, Booking, eBay, Etsy, ThomasNet jne)? • —	Need on veebilehed, mida kasutavad oma kaupade või teenuste müügiks paljud ettevõtted.
B4	Palun hinnake, mitu protsenti VEEBIMÜÜGIST andsid eelmisel aastal tellimused järgmistelt kliendirühmadelt... a) eraisikutelt (B2C ehk <i>Business to Customer</i>); b) ettevõtetelt (B2B ehk <i>Business to Business</i>) ja avalikult sektorilt (B2G ehk <i>Business to Government</i>).	Hinnangu andmisel võtke aluseks väärtus, mille esitasite küsimuse B2 juures. Sisestage numbrid ilma protsendimärgita (%).
	MÜÜK EDI KANALITE KAUDU	Müük e-andmevahetuse (EDI) kanalite kaudu tähendab müügitellimuse saamist elektroonilise sõnumina masinast

		masinasse automaattöötlust võimaldavas vormingus (nt DIFACT, UBL, XML). EDI abil toimuv kaubandus on mõeldud pigem ettevõtetevahelisteks tehinguteks, kus andmevahetus toimub struktureeritud vormingus, võimaldades tellimuste, arvete jm äridokumentide automaatset vahetamist ilma manuaalse sekkumiseta. EDI-d kasutatakse tihti suurtes tarneahelates, kus on vajalik kiire ja täpne andmevahetus.
B5	Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal vastu tellimusi EDI-kanalite kaudu?	EDI ostutellimus on e-sõnum, mis on masinloetav ja liigub automaatselt tellija tarkvarasüsteemist tema kaubanduspartneri majandustarkvarasüsteemi. MÜÜK EDI-KANALITE kaudu tähendab tellimuste info saamist automaattöötlust võimaldavas kokkulepitud vormingus (nt EDIFACT, UBL, XML), kirjutamata tellimusi käsitsi. EDI-müügiks ei peeta tehinguid, mille tellimused võetakse vastu müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) kaudu või käsitsi kirjutatud e-kirjade teel. Küsimus B5 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega, juhul kui osalesite eelmisel aastal samas uuringus ja esitasite andmeid. Vajaduse korral saate andmeid muuta!
B6a	Palun hinnake, mitu eurot (ilma käibemaksuta) müügitulu saadi eelmisel aastal EDI-kanalite kaudu esitatud tellimustest.	Palun vastata kas B6a-le või B6b-le või mõlemale. <i>Palun jälgige, et kui ettevõtte oli ka veebimüük, siis küsimuste B2b ja B6b summa ei saa olla suurem kui 100%.</i>
B6b	Palun hinnake, mitu eurot (ilma käibemaksuta) müügitulu saadi eelmisel aastal EDI-kanalite kaudu esitatud tellimustest.	
TABEL	C. ANDMETE KASUTAMISEN JA ANALÜÜS	
C1	Kas teie ettevõtte kasutab järgmisi äritarkvarasid... a) ettevõtete ressursihalduse tarkvara (ERP); b) kliendisuhete haldamise (CRM) tarkvara; c) ärianalüütika ehk BI (Business Intelligence) tarkvara?	a) Ressursside haldamise tarkvara, mis jagab teavet eri funktsionaalsete valdkondade vahel (nt raamatupidamine, planeerimine, tootmine). Ettevõtteid peetakse ERP-tarkvara kasutajateks, kui nad kasutavad kõiki või ainult ühte tarkvararakenduste kogumit (mooduleid, nt finantsmoodulit). Siia kuuluvad nt tarkvarad SAP, Oracle jm. b) Tarkvara klientide kohta käiva teabe haldamiseks (nt kliendiajalugu või tehingud). CRM hõlbustab suhtlemist kliendiga ning aitab jälgida klientide eelistusi ja ostuharjumusi. c) BI-tarkvara võimaldab andmetele juurdepääsu sisemistest IT-süsteemidest (nt andmelaod, andmejärvad) ja välistest allikatest, analüüsib neid ning esitab üksikasjaliku ülevaate (aruande, kokkuvõtte, visuaalülevaate infograafiku ja/või kaartidena) otsuste tegemiseks ja strateegiliseks planeerimiseks. BI-tarkvara saab kas paigaldada ja kasutada ettevõtte riistvaras või kasutada pilvandmetöötlusteenustena. BI-tarkvarad on nt Microsoft Power BI, SAP BusinessObjects, SAS, Tableau.
	ANDMEANALÜÜTIKA	Andmeanalüütika on spetsiaalse tehnoloogia, meetodi või tarkvara rakendamine selleks, et avastada andmetes mustreid ja trende. Mitme analüütilise mudeli rakendamine võimaldab andmete tõhusamat kasutamist. Traditsioonilisest statistilisest andmeanalüüsist eristab andmeanalüütikat see, et

		andmeanalüütika hõlmab paljusid andmeanalüüsi liike. Seega ei ole andmeanalüütika seotud niivõrd üksikute analüüside või analüüsietaappidega, kuivõrd üldise metoodikaga, mille rakendamisel saab organisatsioon kasulikku teavet paremate juhtimisotsuste tegemiseks.
C2	Kas andmeanalüüsi teevad ettevõtte oma töötajad?	Siia kuuluvad nii sisemised kui ka välised andmeallikad (nt tarnijatelt, klientidelt saadud või avalikult kättesaadavad andmed internetist, sh sotsiaalmeediast või muudest allikatest). Andmeanalüüsiks kasutatavad tehnikad või meetodid võivad hõlmata tehisintellekti, kuid mitte ilmtingimata. Samuti kuulub siia suurandmete analüüs.
C3	Kas teie ettevõtte rakendab andmeanalüütikat järgmistest allikatest pärinevatele andmetele... a) tehinguandmed; b) klientide kohta käivad andmed; c) sotsiaalmeedia andmed, sh ettevõtte enda sotsiaalmeedia profiilid; d) veebiandmed; e) kaasaskantavate seadmete või sõidukite asukoha andmed f) nutiseadmetest või anduritest pärit andmed; g) riigiasutuste avaandmed; h) satelliidiandmed?	Siia kuulub ainult analüüs, mida teevad ettevõtte enda töötajad. Välised teenusepakkujad siia ei kuulu. a) Andmed oma veebipoe müügi või maksete kohta, andmed ettevõtte ressursside planeerimise süsteemist (ERP) jne. b) Kliendi ostuteave, asukoht, eelistused, klientide tagasiside ja otsingud kliendisuhete haldussüsteemist (CRM) või oma veebisaidilt jm. c) Isiklik teave, kommentaarid, videod, heli, pildid jm. d) Otsingumootori trendid ja veebikammimise andmed. Veebikammimine on arvutiprogrammi kasutamine veebisaitidelt andmete hankimiseks. e) Mobiiltelefonivõrgud, traadita ühendused või GPS-i kasutatavad kaasaskantavad seadmed jm. f) Masin-masin-side (M2M), masinatesse paigaldatud andurid, tootmisandurid, nutikad arvestid, raadiosagedustuvastuse (RFID2) kiibid jm. g) Ettevõtete registriandmed, ilmastiku andmebaasid, transpordiandmed, eluruumide ja hoonete andmed jm. h) Satelliidipildid, navigatsioonisignaaliid, asukohasignaaliid jm. Siia kuuluvad ka andmed, mis on hangitud ettevõtte enda infrastruktuurist või väljastpoolt pakutavast teenusest (nt AWS-i maapealne jaam). Siia ei kuulu kaasaskantavate seadmete asukohaandmed või sõidukite GPS-i kasutamise andmed.
C4	Kas teie ettevõtte andmeid analüüsib mõni teine ettevõtte või organisatsioon?	Siia kuulub andmete analüüs, mis põhineb sise- ja välisallikatest saadud andmetel. Google'i analüütika kasutamine siia alla ei käi
TABEL	D. PILVEEENUSED	Pilveteenused on internetipõhised teenused (sh VPN-ühendus) nt tarkvara kasutamiseks, andmete majutamiseks jne. Tellitud pilveteenust saab kasutada internetti ühendatud eri arvutitest. Enamiku teenuste kasutajaliides on veebilehitseja, mõnel juhul installitakse spetsiaalne kasutajaliides. Pilveteenuste tunnused on järgmised: 1) neid pakutakse teenuseosutaja serverist; 2) teenuse mahtu saab kergesti muuta (nt kasutajate arvu või salvestusmahtu); 3) tarbija teenindab ennast ise, teenuseosutaja personal teenuse igapäevasesse kasutamisse ei sekku; 4) need on tasulised ja tasu arvestus käib teenuse kasutajate arvu või teenuse mahu järgi või ettemaksuna.
D1	Kas teie ettevõtte kasutab tasulisi pilvandmetöötlusteenuseid? (Tasuta pilveteenused siia alla ei kuulu.)	Teenuseid osutatakse teenusepakkujate serveritest, mis tähendab, et pilvandmetöötlusteenuseid osutavad kolmandad isikud (ettevõtted). Ettevõtted, kes kasutavad ainult oma pilve (st kohapealset privaatlilve), peaksid vastama küsimusele D1 „Ei“. Ettevõtted, kes pakuvad pilvandmetöötlusteenuseid, peaksid vastama küsimusele D1 „Ei“.

D2	Kas teie ettevõtte kasutab mõnda järgmistest tasulistest pilvandmetöötlusteenustest... a) e-posti teenused pilveteenusena (nt Gmail, Outlook jt); b) kontoritarkvara (tekstitöötlus, tabelarvutus jm) pilveteenusena, nt G Suite (Google), Office 365 jt); c) finants- või raamatupidamistarkvara rakendused pilveteenusena (nt Merit, Standard Books, Smart Accounts, Dynamics 365, Directo jpt); d) ettevõtete ressursihalduse tarkvara (ERP) süsteemide tarkvara rakendused pilveteenusena (nt MRPeasy, SAP Business ByDesign, Erply, Microsoft Dynamics AX); e) kliendisuhete halduse (CRM) rakendused pilveteenusena (nt Microsoft Dynamics CRM, Pipedrive, Scoro CRM); f) tarkvara turvarakendused pilveteenusena (viirusetõrje, võrgu juurdepääsukontrollid jne, nt Avast CloudCare, Panda Cloud Antivirus, AVG CloudCare); g) ettevõtte andmebaaside majutuse teenus pilveteenusena (nt Microsoft SQL); h) failide säilitamine või salvestamine pilves (nt Microsoft OneDrive, Amazon S3, Google Drive, Dropbox jt); i) andmetöötlusvõimsus oma rakenduste kasutamiseks pilveteenusena (nt virtuaalserveri kettapinna rentimine teenusepakkujalt); j) andmetöötlusplatvormid pilveteenusena rakenduste arendamiseks, testimiseks või juurutamiseks (korduvkasutatavad tarkvaramudelid, rakenduste programmeerimise liidesed (API-d), nt Microsoft Azure)?	a) Kasutatav e-posti tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. b) Kasutatav tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. c) Kasutatav tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. d) Kasutatav ERP on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. e) Kasutatav CRM on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. f) Kasutatav tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. g) Andmebaaside juhtimise süsteemi tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. Kui andmebaaside juhtimise süsteem paikneb ettevõtte sisevõrgus (sealt tehakse andmepäringuid) ja pilves hoiustatakse ainult faile, siis liigitub see teenus D2D alla. h) Kaugvarundus (<i>online backup</i>) on teenus, kus ärikriitilised andmed või eri tüüpi failid varundatakse automaatselt ja regulaarselt ettevõttest väljapoole, pilveteenuse pakkuja serverikeskusesse. i) Kui eelmistes variantides kasutas ettevõtte pilveteenuse pakkuja serverisse majutatud tarkvara, mis ei kuulu ettevõttele, siis siinsel juhul rendib ettevõtte endale (virtuaal)serveri pinda (jagatud kasutamine) või rendib kogu serveri (privaatne kasutamine), majutab sinna endale kuuluva tarkvara ja kasutab seda interneti vahendusel. Sõltuvalt lepingust võib ettevõtte serveri haldamist vähem või rohkem kontrollida. j) Kui eelmistes variantides kasutas ettevõtte pilveteenuse pakkuja serverisse majutatud tarkvara, mis ei kuulu ettevõttele, siis siinsel juhul rendib ettevõtte endale tarkvara- ja/või riistvaralahendusi, majutab sinna endale kuuluva tarkvara ning kasutab seda interneti vahendusel.
TABEL	E. TEHISINTELLEKTI TEHNOLOOGIATE KASUTAMINE ETTEVÕTTES	Tehisintellekt (AI ehk <i>artificial intelligence</i>) on tehnoloogiline süsteem, mis suudab jäljendada loomulikke inimintellekti ning mõtlemisvõimet. Tehisintellekt suudab iseseisvalt ülesandeid lahendada, õppida ning otsuseid langetada. Tehisintellekt võib põhineda täielikult tarkvaral (ilma eraldi riistvara kasutamata), aga võib olla ka seadmetesse sisse ehitatud.

		g) Nt pakirobotid, autonoomsed droonid, tehisintellektipõhised tööstusrobotid (Iseauto, Starshipi pakirobotid).
E2.	Kas teie ettevõtte kasutab järgmisi tehisintellektitarkvarasid või -süsteeme järgmistel eesmärkidel? a) turunduseks või müügi edendamiseks; b) tootmisprotsessi edendamiseks; c) administratiivseteks protsessideks; d) logistikaks; e) IKT turvalisuse tagamiseks; f) tehisintellekti kasutamine raamatupidamise, kontrolli või finantsjuhtimise jaoks; g) tehisintellekti kasutamine teadus- ja arendustegevuseks või innovatsioonitegevuseks (v.a tehisintellektiuuringud)?	Palun langetage valik valdkonna järgi, isegi kui teie kasutatavat tarkvara või süsteemi ei ole näidetes loetletud. a) Näiteks: • klientide profiili kaardistamine, hinna optimeerimine, isikupärastatud müügipakkumised, masinõppel põhinev turuanalüüs; • juturobotid, mis põhinevad loomuliku keele töötlemisel ning töötavad klienditoe eesmärgil; • masinõppel põhinev turuanalüüs, kliendi profileerimine, hinna optimeerimine, personaalsed turunduspakkumised jne. b) Näiteks: • hooldusvajaduse ennustamine masinõppe abil; • masinnägemisel põhinev toodete klassifitseerimine või defektide tuvastamine; • autonoomsed droonid valve, turvalisuse või järelevalve tagamiseks; • montaažitööde sooritamise autonoomsete robotite poolt (ilma inimese vahepealse sekkumiseta) jne. c) Näiteks: • virtuaalsed assistendid, mis põhinevad masinõppel ja/või loomuliku keele töötlemisel; • häältuvastusel põhinev kõne konvertimine tekstiks, et luua dokumentide mustandeid (transkriptsioon); • masinõppel põhinev automaatne planeerimissüsteem; • masinõppel põhinev andmeanalüüs või strateegiliste otsuste tegemine, nt riskihindamine, mis põhineb masinõppel • masintõlge jne. d) Näiteks: • autonoomsed robotid ladudes pakkimiseks, toodete liigutamiseks jne (<i>pick-and-pack</i>-meetod); • masinõppel põhinev teekonna optimeerimine; • autonoomsed robotid pakide saatmiseks, jälgimiseks, vastuvõtmiseks ja sortimiseks; • autonoomsed droonid pakide kohaletoimetamiseks jne. e) Näiteks: • näotuvastus, mis põhineb masinnägemisel, et identifitseerida IKT kasutajaid; • küberrünnakute avastamine ja ennetamine masinõppe abil jne. f) Näiteks: • masinõppe andmete analüüsimiseks, mis aitab teha finantsotsuseid; • masinõppel põhinev arvete töötlemine; • masinõppe või loomuliku keele töötlemine raamatupidamisdokumentide jaoks. g) Näiteks: • andmete analüüs teadusuuringute läbiviimiseks; • teadusprobleemide lahendamine; • uue või oluliselt täiustatud toote/teenuse väljatöötamine masinõppe abil.

TABEL	F: IKT JA KESKKOND	
F1	Kas teie ettevõtte kasutab energiatarbimise vähendamiseks digilahendusi?	Näiteks: - automatiseeritud süsteem, mis suurendab masinate energiatõhusust; - arukas termostaat energiatarbimise jälgimiseks, kontrollimiseks ja optimeerimiseks; - arukad valgustussüsteemid; - kaugseire- või kaugjuhtimissüsteem energiatarbimise haldamiseks; - süsteemid anomaalse tarbimise, pingepiikide või muude mittevastavuste tuvastamiseks. Siia ei kuulu IKT-seadmete seadistused, nt puhkerežiimi, ekraani heleduse vähendamine.
F2	Kas teie ettevõtte kasutab materjali (sh tarbevahendid) kulu vähendamiseks või taaskasutamise suurendamiseks digilahendusi?	Näiteks: - arvutipõhine projekteerimine, mis optimeerib materjalikasutust; - 3D-printimine, et vähendada materjalijääke. - automaatne sorteerimine jäätmete paremaks taaskasutamiseks; - varude haldussüsteemi tarkvara jälgib materjali voogu ja optimeerib varude haldamist; - vooluandur veetarbimise vähendamiseks; - digitaalne tootmisjuhtimine, tarkvara abil optimeeritakse tootmisprotsessi. Siia ei kuulu paberitarbimise kokkuhoid, nt printimiseks ja kopeerimiseks kasutatud paberi kogused.